

Zápis z 28. porady skupiny pro mezinárodní spolupráci ČIŽP, 21.10.2010

Přítomni: dle prezenční listiny

Lenka Němcová přivítala přítomné účastníky a obeznámila je s programem porady.

I. Informace z MŽP (Ing. Petra Ptáčková, odbor EU)

1. Priority BE PRES (2. pololetí 2010)

- Ochrana klimatu
- Ochrana biodiverzity
- Udržitelná výroba a spotřeba
- Zlepšování nástrojů v oblasti správy ŽP

2. Informace ze zasedání Rady EU pro životní prostředí, 14. října 2010, Lucemburk

Ministři na jednání Rady EU pro životní prostředí schválili všechny předložené návrhy závěrů Rady, a to závěry Rady k přípravě desátého zasedání konference smluvních stran (COP 10) Úmluvy o biologické rozmanitosti (CBD) (Nagoja 18.–29. října 2010), závěry Rady a zprávu předsednictví k Analýze možností snížení emisí skleníkových plynů o více než 20 % a vyhodnocení rizika úniku uhlíku a závěry Rady k přípravě na šestnácté zasedání konference smluvních stran (COP 16) Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC) a na šesté zasedání smluvních stran Kjótského protokolu (CMP 6) (Cancún, 29. listopadu až 10. prosince 2010).

V rámci veřejné rozpravy ministři vyjádřili svoje pozice k balíčku návrhů Evropské komise týkajícího se geneticky modifikovaných organismů. Obecně ministři návrhy považují za základ budoucích prací v této oblasti, avšak požadují doplnění o další aspekty. Přetrvává také právní nejistota států u navržených opatření zákazu pěstování GMO.

V rámci projednání bodů různé pak Rada vzala na vědomí mimo jiné informaci maďarské delegace o situaci po havárii a zaplavení území na západě Maďarska.

Příští zasedání Rady pro životní prostředí je plánováno na **20. prosince 2010 v Bruselu**.

3. Návrh Závěrů Rady „ Better Instruments for Environmental Governance“

Dokument byl představen poprvé na zasedání pracovní skupiny pro životní prostředí Rady dne 18. října 2010. Závěry Rady budou předloženy ke schválení na zasedání

Rady EU pro životní prostředí v Bruselu 20. prosince 2010. Dokument shrnuje různé přístupy ke zlepšení řízení v oblasti životního prostředí. **MŽP v souvislosti s přípravou instrukce na jednání pracovní skupiny žádá ČIŽP o vyjádření pozice ČR k bodu týkajícího se minimálních kritérií pro inspekční činnost v oblasti životního prostředí.**

4. Informace o pátém zasedání česko-polské Smíšené komise pro otázky spolupráce v oblasti ochrany životního prostředí dne 22. října 2010 ve Varšavě.

Delegace ČR byla vedena ministrem životního prostředí Mgr. Pavlem Drobilem. Hlavními body zasedání byla ochrana ovzduší, ochrana biodiverzity, spolupráce národních parků, problematika posuzování vlivů na životní prostředí, spolupráce inspekcí životního prostředí, fondy EU, aktualizace dohody týkající se spolupráce na hraničních vodách, řešení povodňových škod, změna klimatu a výstupy z Rady EU pro životní prostředí 14.10.2010.

5. Spolupráce inspekcí životního prostředí

Na jednání polská strana navrhla sestavit pracovní skupinu pro inspekce životního prostředí (za ČR Oblastní inspektorát Ústí nad Labem, Liberec a Hradec Králové a Český hydrometeorologický ústav a za PL Inspektorát Dolnoslezského vojvodství ve Wroclavi). Hlavním předmětem spolupráce by byla výměna dat v oblasti ovzduší a monitoring ovzduší, dále kontrola přeshraničního převozu odpadů a havárie. Tato spolupráce by navázala na spolupráci v rámci Černého trojúhelníku. Je možné využít 42 monitorovacích stanic, které stále fungují stejně tak, jako pokračuje stálá výměna informací ke kvalitě ovzduší prostřednictvím internetu.

Ustavení nové pracovní skupiny zaměřené na spolupráci České inspekce životního prostředí (Oblastní inspektorát Ústí nad Labem, Liberec a Hradec Králové a zástupce z Českého hydrometeorologického ústavu) s Inspektorátem Dolnoslezského vojvodství ve Wroclavi a zahájení její činnosti by mělo proběhnout do 30. 12. 2010.

6. Informace o zasedání Clusteru 3 IMPEL, 15.-16.9.2010 Brusel.

Za ČR se tohoto jednání zúčastnila Ing. Petra Ptáčková z odboru EU a politiky životního prostředí MŽP. Jednání proběhlo za účasti zástupců Evropské komise a Generálního sekretariátu Rady, kteří prezentovali vývoj v oblasti „Better Regulation“ na evropské úrovni. Zástupci jednotlivých členských zemí prezentovali vývoj v této oblasti v jejich zemích. Zástupci EK vyzvali IMPEL k práci na projektech, které by se týkaly legislativy v oblasti odpadů. Na jednání byl představen návrh závěrečné zprávy k projektu „Common Regulatory frameworks project“, která bude předložena ke schválení Valnému shromáždění IMPELu v listopadu 2010. Dále bylo diskutováno budoucí směřování Clusteru 3 a pracovní program Clusteru 3 na nadcházející období. Byly představeny nové ToRs:

- příprava strategického programu pro Cluster 3 na rok 2012 – 2015
- Alternativy k inspekcím
- Soulad s legislativou zajištěný skrze manažerský systém podniků
- Implementace rámcové směrnice o odpadech
- Indikátory životního prostředí - pokračování

Ing. Valenta informoval o novinkách na Cenii, které se týkají projektů CISAŽP a SIRIUS.

1. CISAŽP (Celostátní informační systém pro sběr a hodnocení informací o znečištění ŽP)

A) ISPOP

Je elektronická brána pro strojově zpracovatelné informace, jejíž snahou je soustředit veškeré ohlašovací agendy ŽP. Za rok 2010 evidováno 11 000 ohlašovatelů (ohlašovatelé, kterým vznikla za rok 2009 povinnost hlásit do IRZ). V roce 2011 má být evidováno 30 000 ohlašovatelů (provozovatelé všech středních, velkých a zvláště velkých zdrojů znečišťování ovzduší; provozovatelé činností E-PRTR; ohlašovatelé, kterým vznikla za rok 2010 povinnost hlásit do IRZ). Od roku 2012 a dále bude evidováno 70 000 ohlašovatelů (všichni, kteří jsou povinni hlásit dle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách; zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a zákona č. 477/2001 Sb., o obalech)

B) HELPDESK

Má 4 základní celky (call centrum, aplikační podpora, znalostní báze, registr expertů)

2. SIRIUS

Systém integrace a řízení informací z oblasti technické ochrany životního prostředí. Jedná se o projekt, který je spolufinancován z IOP(Evropský fond pro regionální rozvoj) MVČR. Jeho snahou je získat „na jedno místo“ veškeré informace o technické ochraně. Doba realizace projektu je od 1.8.2010 do 30.9.2013

Cíle projektu

- Komplexní analýza stávajícího stavu sběru a zpracování dat v oblasti technické ochrany ŽP
- Návrh optimalizace existujících procesů (organizační, finanční, technická)
- Návrh změn ve sběru a zpracování dat, (včetně případného návrhu úpravy související legislativy)
- Vybudování jednotného komplexního IS pro technickou ochranu ŽP napojeného na základní registry veřejné správy
- Propojení tohoto IS dalšími relevantními zdroji
- Vytvoření rozhraní pro řízení, sdílení a komunikaci
- Vytvoření souboru analytických nástrojů pro vyhodnocování dat

5. Valné shromáždění se konalo ve dnech 14.4. - 16.4. v Cordobě. Španělsko prezentovalo inspekce v různých autonomních oblastech Španělska a síť REDIA. Dále byla podána zpráva o práci sekretariátu IMPELu, ze které vyplynulo, že sekretariát dokončil tyto úkoly:

- byla vypracována aktualizovaná finanční zpráva
- byla znovu předložena aplikace LIFE+ s A6 formuláři a s dalším návrhem projektu pro africkou spolupráci, aby byl zajištěn finanční příspěvek ze Sekretariátu Basilejské konvence.
- byl rozeslán zápis ze setkání EK a Výboru IMPEL, které proběhlo dne 25.3.2010 v Bruselu a byla projednávána implementace odpadové legislativy – minimální kritéria pro inspekce v oblasti odpadů (přeprava), IMPEL –TFS, skládky a probíhající a budoucí projekty s ohledem na tyto priority. Dále vývoj s ohledem na RMCEI (Doporučení o minimálních kritériích pro inspekce životního prostředí) a směrnici o průmyslových emisích (požadavky inspekcí), zpětná vazba z clusteru 1 – indikátory, IRI, možnost 1denní konference mezi IMPEL a EK.
- implementace Memoranda o porozumění
- budoucí práce sítě IMPEL (2011 a dále, návrhy EK), role sítě IMPEL při pomoci novému komisaři ŽP dosáhnout jeho priorit v lepší implementaci legislativy EU a byly diskutovány organizační a finanční záležitosti IMPELu.

Proběhla volba předsedy a místopředsedy sítě IMPEL, při které byli znovu na další období zvoleni předsedou Gerard Wolters (NL) a místopředsedou Terry Shears (UK). Příští IMPEL konference se bude konat v roce 2012 na Maltě. Členské země, které se chtějí podílet na přípravě konference, jsou zvány do přípravné skupiny. Česká republika již účast v přípravné skupině pro IMPEL konferenci potvrdila. Novým členem sítě IMPEL se stal Island. Proběhly dva paralelní workshopy, první se věnoval strategickým záležitostem a druhý organizačním záležitostem. V rámci workshopu o strategických záležitostech byla ustavena malá pracovní skupina. Jejím hlavním úkolem bude navrhnout nový víceletý pracovní plán sítě IMPEL. Terry Shears bude kontaktovat předsedy jednotlivých clusterů a požádá je o nominaci účastníků za jednotlivé clustery. V rámci workshopu o organizačních záležitostech byla diskutována roční frekvence valných shromáždění. Bylo rozhodnuto, že se budou nadále konat dvě valná shromáždění, přičemž první bude organizováno v květnu a bude se věnovat organizačním a strategickým záležitostem a druhé se bude konat v listopadu a budou na něm schvalovány projekty, rozpočet a aplikace LIFE +. Valné shromáždění vyslechlo aktualizovanou zprávu Evropské komise a sítí: NEPA, INECE, ECENA, RENA a GreenForce.

1. Workshop v rámci projektu IMPEL PIAQ – Srovnávací program pro kvalitu standardů kvality ovzduší v průmyslově znečištěných oblastech

Workshop proběhl ve dnech 14. - 15.6. 2010 v Praze za účasti 26 expertů z 10 zemí EU. Byly diskutovány výsledky zjištěné z dotazníků. Hlavní zdroje znečištění v zemích EU jsou doprava, topení, průmysl, hospodářská zvířata a přírodní zdroje. Za

implementaci směrnice o kvalitě ovzduší do národní legislativy jsou odpovědní úřady na národních úrovních. V Itálii jsou požadavky přísnější než požadavky v EU a v Lombardii jsou cíle pro některé kritické oblasti přísnější než národní legislativa. Emisní limity jsou určovány na základě BREF dokumentů a více než BAT (BAT +) může být využito při povolování, většinou pouze na základě dobrovolnosti. Směrnice o kvalitě ovzduší byly plně implementovány ve všech členských státech a ve fázi povolování dochází ke kontrole, zda bude povolení konzistentní s BAT dokumenty. V členských státech EU je požadováno, aby si jednotlivé firmy na místní i národní úrovni prováděli self-monitoring. Většina členských států nemá specifické povolení pro kvalitu ovzduší a předpovědi týkající se kvality ovzduší jsou prováděny pouze sporadicky.

Poté byly účastníci rozděleni do čtyř pracovních skupin:

- povolení
- hodnocení
- inspekce a prosazování
- měření

V těchto skupinách probíhala diskuse. Druhý den byly prezentovány tři případové studie – ArcelorMittal Ostrava (CZ), ropná rafinérie (IT) a EMO – největší přepravní terminál v Evropě (NL).

Bylo zjištěno, že v rámci legislativy je možné pouze limitované měření a že členské státy mají různé přístupy v tom, jak zapojit průmysl. Je potřeba vyvinout tlak na průmysl, aby činil více opatření dobrovolně. Vzhledem k tomu, že ne všechny členské státy optimálně využívají všechna měření, je třeba se na tento problém zaměřit ve druhé fázi projektu, která proběhne v roce 2011, a to v únoru 2011, kdy proběhne schůzka přípravného výboru. V březnu 2011 se uskuteční 2. workshop v Lombardii. Závěrečná zpráva bude prezentována na Valném shromáždění v Polsku v listopadu 2011.

2. Cluster 1 v Norsku

Michael Nicholson – nový pracovník sekretariátu IMPEL nás seznámil s čerpáním rozpočtu a novým pravidlem IMPELu v rámci financování projektů. Byla nově snížena částka na ubytování v rámci projektů na 125,- € a v návrhu projektu musí vždy být uvedena částka, která bude vyplacena konzultantovi. Dále nás informoval o schůzce Rady IMPEL, která se konala dne 21.9. v Bruselu. Vedoucí jednotlivých projektů budou mít větší odpovědnost za rozšíření výsledků projektů a budou o výsledcích projektu informovat nejenom národní koordinátory, ale i relevantní instituce EU a jako o možnosti dalšího rozšiřování poznatků vyplývajících z projektů je uvažováno i o organizování speciálních setkání.

Jan Teekans nás seznámil se stavem webových stránek IMPEL a zdůraznil, že hlavní odpovědnost za tyto stránky má sekretariát IMPEL, tedy Michael Nicholson, ale za části týkající se clusterů jsou odpovědní předsedové jednotlivých clusterů. Každý projekt má svůj „basecamp“ do kterého mají přístup pod heslem pouze účastníci projektu a kde jsou uloženy všechny dokumenty projektu a probíhá zde diskuse.

Gizela Holzgraefe se zúčastnila jednání REACH, kde byly již schváleny minimální kritéria pro inspekce v rámci REACH a Will Fawcet bude vyslán na říjnové zasedání REACH, aby informoval, jak probíhají IMPEL IRI reviews.

Will Fawcet informoval o projektu na podporu nového IRI schématu, podle kterého je IRI review méně zatěžující pro členský stát, ve kterém se koná, a to jak finančně tak časově. Zdůraznil, že je důležitý výběr dobrého vedoucího IRI review a celého týmu a je nutné začít s celkovou přípravou projektu alespoň půl roku předem. Samotná IRI review poté trvá 4 dny, kdy je nutné se cele věnovat hodnotícímu týmu. Po skončení IRI by se měla napsat nejenom závěrečná zpráva, ale také další krátká zpráva, ve které budou shrnuty nejdůležitější výstupy IRI review. Také je nutné, aby byly výsledky prezentovány v rámci organizace, kde se IRI konala, nejlépe v rámci porady vedení dané organizace.

V červnu se konala IRI review ve Slovinsku, kde pracuje na Inspekci životního prostředí 130 inspektorů. V rámci plánování inspekcí je používán systém hodnocení rizik a inspektor se stává samostatným inspektorem až po pěti letech zkušeností a musí vykonat zkoušku. Ve Slovinsku mají systém školení jak inspekčních dovedností tak i tzv. měkkých dovedností jako je komunikace a vyjednávání. V roce 2010 ještě proběhne v říjnu IRI review v Rumunsku a v roce 2011 se budou konat dvě IRI review, a to v Chorvatsku a v Lotyšsku.

Robert Kramers nás seznámil s provedenými úpravami víceletého pracovního programu pro práci clusteru 1 na rok 2011 – 2013 v rámci kterého budou podporovány zvláště projekty v oblasti:

- podporující implementaci rámcové směrnice o vodách
- podporující implementaci směrnice SEVESO
- podporující směrnici o kvalitě ovzduší
- energetické efektivnosti
- podporující směrnici o skládkách a rámcovou směrnici o odpadech
- podporující organizace při použití příruček a nástrojů k zlepšování inspekcí, povolování a shody s legislativou a monitorování
- podporující implementaci doporučení o minimálních kritériích pro inspekce životního prostředí, zvláště budou podporovány IRI projekty

Byla prezentována druhá fáze projektu „IPPC Pig farming“, v rámci které bude vypracována příručka pro inspektory a byla prezentována závěrečná zpráva v rámci projektu „Řešení konfliktů ŽP sousedským dialogem“. V rámci projektu byla vypracována prezentace, která má pomoci inspekcím a dalším úřadům krok za krokem při řešení konfliktů. Tato prezentace byla vypracována na základě reálného případu. Jedná se o krátkou prezentaci, která po schválení Valným shromážděním bude poskytnuta k přeložení do národních jazyků a k rozšíření. Jedná se o základní prezentaci ze které si bude možno vybírat jednotlivé části, upravovat text a přidávat vlastní obrázky, aby co nejlépe odpovídala dané situaci a

byla zaměřena přímo na cílovou skupinu.

Příští porada clusteru 1 se bude konat v březnu 2011 v Budapešti.

Na konferenci ministrů pro životní prostředí Víšegrádské čtyřky (V4) v Krakově v červnu 2009 na závěr českého předsednictví v EU byl projednán a odsouhlasen záměr projektu, který měl za cíl porovnat zkušenosti při prosazování práva životního prostředí mezi zeměmi V4 a USA. Realizací projektu byla ministrem pověřena ČIŽP v září 2009. Na podzim byl záměr projektu představen na zasedání sítě INECE v Su-Čou, kde byl projekt předběžně odsouhlasen se zástupci americké agentury pro životní prostředí (US EPA). Poté byl věcný záměr projektu projednán s národními koordinátory zemí V4 na plenárním zasedání sítě IMPEL ve Stockholmu v prosinci 2009. Následně se do června 2010 upřesňoval tematický obsah, termíny workshopů, nominace expertů, způsob financování a logistika projektu. Na realizaci projektu přispělo každé MŽP zemí V4 částkou 10 000 Euro, takže výchozí rozpočet projektu činil 40 000 Euro.

Na základě rozsáhlé diskuse elektronickou poštou bylo stanoveno, že pracovní skupinu projektu budou tvořit zkušení inspektoři z každé země, přičemž nominace byly následující:

<i>Stát</i>	<i>Technická skupina</i>	<i>Zelená skupina</i>
	<i>– ekologické zátěže</i>	<i>– ochrana přírody a lesní hospodářství</i>
CZ	Lukáš Čermák	Martin Baranyai
SK	Katarína Velčková	Ivica Králiková
HU	Pál Varga	András Bohm
PL	Jaroslav Gontek	Maria Zachwatowicz
USA	Elliot Gilbert	Rob Bryant

Cílem projektu je srovnání zkušeností při prosazování práva v uvedených oblastech, vzájemné porovnání přístupu v podmínkách Střední Evropy a USA, definování dobrých praktik a případné návrhy na vylepšení národních systémů v jednotlivých zemích. První část projektu byla stanovena na září 2010 v USA, druhá etapa projektu na říjen 2010 v Praze.

V rámci Washingtonského týdenního workshopu účastníci projektu vyslechli prezentace o způsobu prosazování práva v rámci následujících institucí:

- technická skupina projednala problematiku likvidace ekologických zátěží na US EPA, přičemž v rámci venkovní exkurze navštívila čistírnu odpadních vod a skládku odpadů
- zelená skupina byla seznámena v základních rysech s činností Úřadu pro lesnictví (*U.S. Forest Service*) a Správou národních parků (*National Park Service*), v rámci venkovní exkurze navštívila Národní park Shenandoah.

Martin Baranyai v roli koordinátora projektu zodpovídá za zajištění logistiky a vyúčtování všech aktivit projektu v rámci sítě INECE, přičemž finanční prostředky V4

jsou uloženy v americkém institutu pro trvale udržitelný rozvoj (IGSD), kde je sekretariát sítě INECE.

V rámci pražského jednání za podpory Ministerstva životního prostředí ČR inspektoři ČIŽP představili český systém prosazování práva v uvedených oblastech. V diskusi byly projednány možnosti efektivnějšího výkonu inspekční činnosti při obecném omezování finančních prostředků v rozpočtech dozorových orgánů. Technická skupina projednala problematiku likvidace ekologických zátěží v podmínkách zemí V4, přičemž účastník z Maďarska informoval o aktuální ekologické katastrofě u hliníkárně Ajka, kde bylo začátkem října postiženo 40 km² území při úniku toxických kalů. Technická skupina v rámci venkovní exkurze navštívila areál podniku PARAMO a.s. v Kolíně, který je kontaminován ropnými látkami v důsledku dlouhodobého provozu a je jednou z prioritně sanovaných starých ekologických zátěží, jakož i historický důlní systém v Kutné Hoře, který je ukázkou dopadu středověké těžby na životní prostředí. Členům zelené skupiny byl představen postup při projednávání Národního lesnického programu II., v rámci kterého se koordinační rada na základě práce expertních skupin snaží o vyvážený přístup mezi ekonomickými, ekologickými a sociálními požadavky. Konkrétní výkon prosazování práva byl demonstrován na území CHKO Broumovsko, kde ČIŽP ve spolupráci s orgány státní správy lesů řešila případy nezákonné těžby, nedodržení zákonné lhůty zajištění a nedostatečné ochrany lesa proti kůrovcům.

V. IMPEL projekt, který se zabýval regulačním rámcem (Ing. Milena Drašťáková, Ř IPPC)

Projekt se uskutečnil 30.6.-1.7.2010 ve Vídni a významově navazoval na předchozí „Better Regulation“. Zadání vyplynulo z potřeby snižování administrativní zátěže (rok 2012 o 25%). Pracovní skupinu tvořilo 18 členů jednotlivých států EU.

Vytyčené cíle projektu

- Vycházet z příkladů uplatněných v rámci zemí EU
- Identifikovat cíle regulace
- Identifikovat výhody regulace
- Identifikovat podmínky pro uplatnění regulace
- Definovat způsob zavádění – jakou formou informovat o nastavených principech regulace

Identifikované cíle – z reportu

- Zjednodušit
- Racinalizovat
- Propojit
- Kooperovat

1. Environmentální legislativa Švédsko, Environmentální kodex, prezentace Švédsko

Environmentální legislativa = environmentální rámec. Environmentální legislativa – dělena do 5 sektorů regulace: plánování půdního fondu a měst, lesnictví + rybářství + zemědělství, infrastruktura – doprava, přírodní zdroje, energetické zdroje (včetně nukleárních – radioaktivita). Základní regulace – Environmentální kodex (od 1999). Vznikl náhradou za 15 původních environmentálních zákonů. Toto doplňují další legislativní akty. Záměrem kodexu bylo nastavit mantinely ochrany ŽP a zdraví lidí. Kodex je dělen na sedm částí: Od základního ustanovení , přes ochranu přírody a vydefinování základních otázek ochrany ŽP, až po kontrolu a penalizaci, včetně vydefinování kompenzací. Švédský kodex lze brát jako rámcovou legislativu – rámec legislativních pravidel ochrany ŽP. Kodex stanovuje pravidla pro každého – privátní osoby i podnikající.

2.Environmentální Povolovací program v Anglii a Walesu, prezentace Velká Británie

Vychází z cílů projektu IMPEL – Better Regulation. Má za cíl snížení administrativy. Spojení IPPC a odpadového hospodářství v jedno – nastavení povolovacího systému. Benefity jsou jasné: jedno povolení = jedna kontrola = zjednodušení. Jednotný přístup k ošetření rizik, jednotnost při použití dobrovolných nástrojů. Rychlejší = levnější = menší zatížení podnikatelské sféry. Systém se teprve zavádí, bude vyhodnocen, bude plánováno další rozšíření např. o integraci složky vody či jiné EÚ Direktivy. Je nutné zhodnotit propojení IT, vyřešit otázky týkající se flexibility procesu, operativnost, rychlost – toto bude pravděpodobně úkolem v roce 2011, až se vyhodnotí první zkušenosti. V tomto systému bude ¾ milionu povolení. Jeden provozovatel= jedno povolení, neexistují sdílená povolení pro více provozovatelů. Povolení je vydáváno na základě standardů platných pro místo a typ zařízení – odpovídá požadavkům národní legislativy.

Lze tedy vydávat tzv. jednotná povolení při zohlednění specifických podmínek.

Integrované systémy – kontrola a IT

1. Integrované kontroly

Prezentace shrnovala jednotlivé přístupy zúčastněných členských zemí EÚ, které jsou uplatňovány při integrované kontrole. Prezentace byla vypracovaná na základě podkladů, které byly zaslány jako příprava k pracovnímu setkání ve Vídni.

Největší důraz na inspekční činnost je kladen na zařízení IPPC včetně kontroly souladu

s BAT, emise, odpady, SEVESO – zákon o haváriích, správná zemědělská praxe. Z hlediska zemí EÚ existuje několik modelů inspekcí , ať je to centralizovaná inspekce nebo decentralizovaná. Decentralizace může být regionální nebo dle odbornosti nebo i obojí.

Všichni zúčastnění, kteří vyplňovali dotazníky, považují jako jasnou výhodu integrovaných kontrol: sjednocování přístupů (pokud kontroly zúčastní více organizací), komplexnost, efektivita, cílené plánování kontrol, větší profesionalita,

časová i finanční úspora nejen na straně inspektorů, ale hlavně na straně provozovatele. Přirozenou cestou je nastavován nový efektivní systém.

2. systémy

V této sekci byly prezentovány 2 přístupy nově vznikajících IT environmentálních systémů. U obou případů (Španělsko, Rakousko) byly zdůrazněny tyto aspekty:

Databáze musí být v souladu - vycházet ze strategie ŽP (strategie ŽP – legislativa – standardy ŽP - management ŽP – vyhodnocení – posun)

Databáze musí být propojitelné – tedy jejich informace (porovnání dat, práce s daty-analýzy)

Data musí být verifikovaná !

Byl kladen důraz na monitoring

Použitelná data = kvalitní příprava na kontrolu = kontrola kratší nebo kontrola dat = snižování nákladů

VI. Informace o projektu zabývající se energetickou efektivností

(omluven Ing. Zagora, prezentovala Ing. Drašťáková)

Workshop se uskutečnil 16-18.6.2010 v Rize . Jednání se účastnilo 30 zástupců členských států IMPEL. Za Českou republiku se zúčastnili Ing.Tomáš Zagora za ČIŽP a Bc. Eva Hrabovská za Středočeský krajský úřad.

Cíle projektu Energetická účinnost v povolování a inspekci:

- Prozkoumání užití BREF v Energetické účinnosti
- Výměna informací a zkušeností
- Co je potřeba pro podporu Členských států v implementaci energetické účinnosti
- Prozkoumání dalších IMPEL projektů v klimatických změnách a energetické účinnosti
- Jak Členské státy pracují s energetickou účinností v povolování a inspekci

1. den jednání

První den jednání byl věnován v úvodu minulosti projektu, návaznost projektu, struktura projektu, představení projektového týmu a představení cílů projektu.

Další část byla věnována implementaci energetické účinnosti (směrnice IPPC) v legislativě členských států, role dobrovolných nástrojů (EMAS, ISO 14001) v povolovacím procesu, hodnocení rozdílů v požadavcích k žádostem o povolení

stávajících IPPC zařízení a nových IPPC zařízení, definici účinného použití energie. Hodnocení odpovědí z dotazníků na daná témata.

Součástí prvního dne jednání byla přednáška, kterou prezentovala Dr. Dagnija Blumberga, profesorka z Technické Univerzity v Rize. Tato přednáška se týkala indikátorů energetické účinnosti a obsahovala případové studie (Kogenerace, kondenzační jednotky, úspory při svícení, porovnání kogenerační jednotky a kondenzační jednotky, zlepšení energetické účinnosti v budovách).

2. den jednání

Druhý den byl věnován hodnocení a možné doplnění odpovědí z dotazníku na otázky týkající se kompetentních úřadů, které zahrnují povolování, inspekci a vydávání vyhlášek (týkající se energetické efektivity), aplikace energetické účinnosti v povolovacím procesu (podmínky povolení), používání BREF dokumentů v povolovacím procesu.

Případová studie:

Projekt rozšíření jednotné ocelářské výroby v Linzi (procedura EIA 2007). Zvýšení kapacity produkce na 6 mil. tun oceli za rok. (Zkušenosti s povolovacím procesem v Rakousku)

Zkušenosti EPA:

Záležitosti energie v povolovacím procesu ve Švédsku. Popis aplikované legislativy při povolování. Součástí byl výpočet ekonomické výhodnosti při snižování emisí a užití energie efektivně.

3. den jednání

Třetí den byl věnován hodnocení a možné doplnění odpovědí z dotazníku na otázky týkající se systému reportingu a dozoru, závěrečných otázek (hlavní problémy v využívání energetické účinnosti v povolovacím procesu, povinnosti ve využívání energetické účinnosti používané také v jiných než IPPC zařízeních, podpora potřebná pro řádné řešení záležitostí energetické účinnosti).

Monitoring a ověřování použití energie:

Přednášela Dr. Dagnija Blumberga, profesorka z Technické Univerzity v Rize. Metoda monitorování „Bottom up“ (popis metody – 4 základní kroky výpočtu).

Závěr:

Diskuze a závěrečná možnost doplnit či změnit odpovědi z dotazníku. Odpovědi budou základem pro závěrečnou zprávu, která bude výstupem tohoto projektu. Zpráva bude hotova ke konci roku 2010.

Účastníci byli vyzváni, aby dali podněty, co by se mělo v závěrečné zprávě objevit a jak si představují, jakým směrem by se měl projekt dál vyvíjet.

Jednání proběhlo na polském ředitelství Agentury pro ochranu životního prostředí. Účastníci byli přivítáni Horstem Buetherem (vedoucím projektu) a Joannou Piekutowskou (ředitelkou Inspekce), přítomno bylo 15 osob.

Přítomní diskutovali, jakým způsobem jsou v jednotlivých zemích plánovány inspekce z dlouhodobého hlediska. Některé státy již riziko jako kritérium pro plán využívají (PL, GER, SL, FRA, NET), některé tento přístup uvítají, Turecko nemá databázi instalací. Byl zpracován dotazník pro inspekce a rozeslán. Odpovědi byly vyhodnoceny a jsou dostupné na webu IMPELu (www.impel.eu). Podle výstupů projektu na webu bude i webová aplikace a budou další nástroje pro vstup dat.

Prezentace hodnocení dotazníku - Závěr: stále víc organizací používá riziková kritéria, skóre-systém vyžaduje ještě další vývoj. Používány různé mat. algoritmy, přednost je dávána běžnému software.

Algoritmus výpočtu rizika:

Jsou diskutovány dvě metody– MKA, kde se multiplikuje původní skóre, použití maximální hodnoty jednoho kritéria a dává se přednost Excellu.

Prezentace jiných přístupů – multikritériální analýzu předvedl Wieslaw STEINKE, z Regionálního Inspektorátu SZCZECIN. Je používána všude v Polsku, zpracována v rámci norskó-polské spolupráce. Data jsou ve velké databázi, což umožňuje plánování všech druhů envír. inspekci. InSys_7.0, používaný v Kolíně je na bázi MKA a Excellu a byl vyvinut na základě naší poslední schůze projektu a prvního hodnocení dotazníku. Pro MKA byla využita kritéria používaná v Rumunsku (31 kritérií), systém nepokrývá plně francouzská kritéria rizika, která jsou důležitá pro inspekční frekvenci inspekce. Holandský systém INES užívá kritéria (10) dopadu a velikosti. Maximum je skóre 9 bodů.

Závěry a poznámky k dotazníkům musí být lépe zpracovány. Je otázkou, jaký identický nástroj lze použít na inspekci, které se kompetencemi liší, jak využít vstupních i výstupních dat. Dalším problémem je integrovaná inspekce SEVESO, IPPC, odpadní vody, ...). Nabízí se všechna možná řešení, webový Access, Excel, ale ukládání dat z inspekci na centrálním IMPEL serveru nebudou tolerována členskými státy. Ukládání dat bude muset být decentralizováno a ukládaná data zůstanou ve členské zemi. Prezentace polské databáze – je obecně přijatelná, má široký základ, nelze tisknout protokol o inspekci.

1) Konference IMPEL/TFS 2010

Ve dnech 2.6.-4.6.2010 se uskutečnila v Basileji konference IMPEL/TFS 2010 o problematice přeshraniční přepravy odpadů. Toto zasedání pořádal Sekretariát Basilejské úmluvy, Federální úřad životního prostředí ve spolupráci se Sekretariátem IMPEL. Na zasedání konference IMPEL/TSF 2010 byli pozváni zástupci státních institucí ze všech členských zemí Evropské unie zabývajících se ochranou životního prostředí, dále zástupci policejních a celních orgánů některých členských zemí EU, zástupci Evropské komise, Světové celní organizace, Sekretariátu Basilejské úmluvy, Interpolu, Číny a Japonska. Českou republiku zastupovala Ing. Jana Samková z Ministerstva životního prostředí ČR, JUDr. Pavel Hájek z Policejního prezidia ČR a za Celní správu ČR se konference zúčastnil Bc. Pavel Kramářik. Konference IMPET/TSF se konala v hotelu Ramada Plaza.

Základní cíle konference IMPEL/TSF 2010:

- Výměna informací o přeshraniční přepravě odpadů prováděné v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1013/2006, o přepravě odpadů, v platném znění.
- Diskuse nad probíhajícími projekty.
- Vytvoření shody nad novými aktivitami IMPEL/TSF.
- Podpora výměny znalostí a zkušeností při prosazování legislativy.
- Rozvoj spolupráce se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi.
- Dosažení účinné spolupráce mezi kontrolními orgány, policií, celními orgány a státními zástupci.

První den konference byl oficiálně zahájen zástupcem ředitele Federálního úřadu pro životní prostředí (dále jen „FOEN“) panem Gerardem Poffetem, který v rámci zahájení konference IMPEL/TSF představil Švýcarsko.

Konferenci řídil Edgard Freund, současný předseda řídicí komise IMPEL/TSF. Pořadatel nastínil předběžný průběh celé konference, představil jednotlivé organizátory konference a informoval o práci řídicí komise TSF. Následně vystoupil pan Andre Hauser, zástupce oddělení pro znovuzískávání a využití odpadu FOEN, který představil vývoj exportu a importu odpadů z a do Švýcarska. Představil kontrolní mechanismy a úlohy jednotlivých orgánů v oblasti přeshraniční přepravy odpadů s tím, že i celní orgány Švýcarska hrají významnou roli v kontrolních činnostech. Provádějí společné kontroly ve složení FOEN, celní orgány a inspekce životního prostředí obdobně tak, jak je tomu v České republice. Byla zde vyzdvižena nutnost neustálé spolupráce a výměny informací mezi jednotlivými kontrolními orgány a FOEN. Nejnovějším trendem v oblasti přeshraniční přepravy odpadů se i ve Švýcarsku stává elektroodpad a použitá vozidla (End of Live Vehicle - ELV). Paní Katharina Kummer Peiry, výkonná tajemnice Basilejské úmluvy, seznámila přítomné s akcemi, které jsou v rámci Basilejské úmluvy pořádány v rozvojových zemích, jež jsou terčem nelegální přepravy odpadů, ať už za účelem získávání užitečných kovů v nevyhovujících podmínkách, tak za účelem odstranění odpadů. Zástupkyně Evropské komise představila vývoj stávající evropské legislativy a seznámila přítomné s nadcházejícím plánem pro rok 2010. V tomto roce by měl být odsouhlasen materiál, který bude řešit posuzování ojetých vozidel, nicméně nebylo přesně řečeno, jakou formou bude výstup prezentován, zda se bude jednat pouze o doporučení či zda tento dokument bude mít silnější právní váhu. Určitě se bude jednat o další krok při řešení problému s posuzováním, zda ojeté vozidlo je odpadem či se jedná o tzv. secondhand. V rámci zefektivnění pohledu na přeshraniční přepravu odpadu organizuje Evropská komise ve

spolupráci s irskou společností Croke Consulting návštěvy vybraných členských států. Záměrem je získat informace o spolupráci a propojení celních předpisů s předpisy týkající se odpadů zejména pak na národní úrovni s tím, že diskuse může být v širším kruhu (tzn. jaké problémy vznikají, možné návrhy řešení určitých oblastí apod.). Dále hovořil zástupce Světové celní organizace pan Hui Fu, který prezentoval výsledky z operace DEMETER. Pan Frans Geysels z Interpolu seznámil přítomné s projektem AUGIAS, který je zaměřen na přeshraniční přepravu odpadů ve spolupráci policie a státních zástupců.

Druhý den konference byl zahájen paní Anne-Laure Genty, která seznámila účastníky s denním programem a jednotlivými workshopy. Následovala prezentace pana Tonyho Liegbregtse a pana Teekense, kteří představili projekty „Doing Right Things - Děláním správných věcí“. Tento dlouhodobý projekt je zaměřen na plánování a koordinaci činností dle správného sledu. V rámci tohoto projektu jsou vybírány jednotlivé členské země a ve spolupráci tvoří tzv. akční plány či strategie s konkrétním záměrem. Dopolední část byla poté rozdělena do tří workshopů. Účastníci z ČR se rozdělili do jednotlivých workshopů, které byly zaměřeny na spolupráci s Asií, minimální kritéria pro inspekce přeshraniční přepravy a na nový projekt „Waste sites“ zaměřený na kontroly zařízení, která nakládají s odpady a která jsou jak příjemci, tak odesílateli odpadů. Odpolední blok byl opět rozdělen do tří workshopů – „spolupráce s celními orgány“, „případové studie“ (prezentace konkrétních případů z UK) a „spolupráce s Africkými zeměmi“. Na závěr dne byl promítán film, který po dokončení bude k dispozici jednotlivým členům konference. Film je zaměřen na rozvojové země a problémy s importem odpadů, jejich tzv. znovuzískávání či odstranění odpadů. Záběry jsou z těch nejhudších destinací, jejichž obyvatelé se živí tím, že v nelidských podmínkách rozebírají elektrozařízení a z jejich částí pak získávají suroviny, především drahé kovy (louhování v kyselinách, vypalování apod.).

Poslední den konference pan Joachim Wuttke, zástupce Federální agentury životního prostředí Německa, prezentoval přeshraniční přepravu elektroodpadů se zaměřením na materiální toky a kontrolu. Prezentace uváděla, jakými postupy se snaží v Německu vystopovat nakládání s elektroodpady. Už dlouhou dobu se ukazuje, že právě export elektroodpadů do rozvojových zemí je aktuálním problémem, se kterým se v současnosti potýká mnoho členských zemí. Matthew Williamson, zástupce Agentury životního prostředí Velké Británie, ukázal ve své prezentaci, jak působí jeho úřadu na lodní přepravce tím, že se snaží pomáhat jim v pochopení pravidel, kterými se řídí přeshraniční přeprava odpadů. Cílem je, aby lodní přepravci kontrolovali zásilky sami v tom smyslu, aby měli přehled o tom, co naloží a zda je náklad povolený. Tato předběžná identifikace by měla zabránit zbytečným prostojeům, které jsou spojeny s úředními kontrolami. Každý přepravce má zájem na tom, aby vydělával, nikoliv zůstal v přístavu, a tím tak ztrácel drahocenný čas a zisky. Esther Mueller ze společnosti EMPA (CH) informovala o výsledcích výzkumu zaměřeného na recyklaci elektroodpadů, který byl prováděn v rozvojových zemích. Z výzkumu vyšlo najevo, že v zemích Asie, Afriky a Jižní Ameriky by měli dost problémů s recyklací vlastních elektroodpadů, i kdyby se do těchto destinací žádný elektroodpad nevozil. Samozřejmě se do těchto destinací elektroodpad a secondhand stále vyváží, což má za následek

narůstající problémy s recyklací. Zástupce světové celní organizace pan Hui Fu představil komunikační portál WCO-Environet, do kterého jsou pravidelně zasílány různé informace nejen z oblasti přeshraniční přepravy odpadů, ale také CITES, chemických látek, látek poškozujících ozonovou vrstvu apod. Součástí portálu je také knihovna, ze které je možné si stáhnout nejen mezinárodní úmluvy, ale také velmi užitečné nástroje a tréninkové materiály.

2) NCP výměnné dny

NCP výměnné dny se konaly ve dnech 12.10.-13.10.2010 ve Vídni a byla organizována Rakouským Ministerstvem zemědělství, lesního hospodářství, životního prostředí a ochrany vod. Setkání se účastnilo 30 zástupců členských zemí, většinou se jednalo o zástupce inspekcí ŽP, agentur ŽP a ministerstev ŽP, byla však také přizváni zástupci policie (Rakousko, Nizozemí), kteří se zabývají kriminalitou v ŽP.

Hlavní cíle pracovního setkání:

- Výměna informací a zkušeností jednotlivých účastníků s přeshraniční přepravou odpadů
- Diskuse nad probíhajícími projekty
- Podpora výměny znalostí a zkušeností při prosazování legislativy
- Rozvoj spolupráce se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi
- Dosažení účinné spolupráce mezi kontrolními orgány, policií, celními orgány a státními zástupci

Pracovní setkání oficiálně zahájil pan Christian Holzer, zástupce ředitele odboru odpadů rakouského ministerstva.

Jednání a celé pracovní setkání řídila a moderovala vedoucí projektu Exchange Days slečna Jenny van Houten z nizozemského VROM

V dalším bodu programu se představil nový pracovník sekretariátu IMPEL pan Michael Nicholson.

Odborný program pokračoval prezentací pan Barta Palmanse z Belgie, který popsal metody zjišťování atmosféry v kontejnerech, které jsou odesílané z velkých belgických přístavů. Z praxe jsou známy mnohé případy, kdy po otevření kontejneru došlo k požáru, explozi nebo k otravám kontrolních pracovníků kontrolních orgánů. Především pro ochranu lidí byly vyvinuty metody, pomocí kterých je možno nedestruktivním způsobem určit pomocí speciálních měřících přístrojů obsah plynů uvnitř kontejnerů.

V odpoledních hodinách se všichni účastníci pracovního setkání zúčastnili kontroly přepravy odpadů na Rakousko- Maďarské hranici. Byl zjištěn jeden případ přeshraniční přepravy odpadů hliníku z Rakouska do Rumunska, který byl vyhodnocen jako nelegální, protože zásilku nedoprovázely potřebné doklady podle Nařízení 1013/2006, o přepravě odpadů.

Druhý den zahájil zástupce nizozemské policie pan Huib van Westen praktickým cvičením. Účastníci setkání se rozdělili do skupin a probírali případ, který před časem skutečně řešila holandská policie.

Společně se členy řídicí komise TFS byly probrány výsledky dosavadních projektů a návrhy nových projektů, které budou zaměřeny na kontroly zařízení pro zpracování odpadů, které se podílejí na přeshraniční přepravě těchto odpadů.

Na závěr bylo účastníkům předvedeno tréninkové DVD, které vzniklo ve spolupráci kontrolních orgánů Nizozemí, Polska, Velké Británie, Portugalska a Německa. Náznorně jsou zde předvedeny praktické kontrolní a prosazovací postupy kontrolních orgánů při přeshraničních přepravách odpadů. Každý z účastníků obdržel toto DVD s povolením volně ho šířit ve své členské zemi, aby se povědomí o povinnostech spojených s přepravou odpadů stalo součástí každodenní práce nejen inspektorů životního prostředí, ale i řadových policistů, celníků a pracovníků dalších kontrolních orgánů.

IX. Informace o společné kontrole přeshraniční přepravy odpadů na hranicích

(RNDr. Jenšovská, Ing. Zemek)

Dne 30.6.2010 se uskutečnila společná DE/ČR silniční kontrola přeshraniční přepravy odpadů, která probíhala na stanovišti Nöthnizgrund. V tomto úseku dálnice je velmi hustý provoz mezi DE a CZ a rovněž se po této trase často přepravují odpady. Za pomoci signalizačních značek, které řidiče jedoucí v obou směrech ve vzdálenosti cca 2 km před kontrolním stanovištěm upozornily, že přijíždějí do místa silniční kontroly a dále značek, které přikazovaly řidičům postupně snižovat rychlost na 130, 100, 80, 60 a 40 km/hod, byla nákladní auta naváděna na parkoviště, kde probíhala vlastní kontrola.

Účastníci se rozdělili do 2 kontrolních skupin, z nichž jedna kontrolovala přepravu směrem do Německa a druhá směrem z Německa do Česka.

Za 4 hodiny intenzivních kontrol bylo zkontrolováno 73 vozidel, z nichž 39 přepravovalo odpad. Porušení různé závažnosti byla zjištěna v 10 případech. Z pohledu českých kontrolních orgánů byla jako nejvážnější porušení vyhodnocena přeprava „alternativního paliva“, přesněji paliva vyrobeného z odpadu, směřující od německého původce do cementárny Mokrá-Horákov v ČR. Tento druh odpadu, který jednoznačně není uveden v žádném seznamu odpadů podle nařízení 1013/2006 o přepravě odpadů, je možné přeshraničně přepravovat pouze na základě předběžného písemného oznámení a souhlasu příslušných orgánů dotčených zemí. V uvedeném případě byl odpad přepravován jako odpad tzv. „zeleného seznamu“, a tedy v rozporu s podmínkami nařízení. Po dohodě zástupců příslušných orgánů obou dotčených zemí byla zásilka vrácena do místa odeslání a německé kontrolní orgány budou MŽP informovat, jak byla zajištěna náprava.

Vzhledem ke skutečnosti, že kontrola probíhala mimo území ČR, vystupovali zástupci ČR pouze jako „zahraniční experti“. Nicméně první zkušenost z tohoto druhu kontrol je velmi pozitivní a česká strana se bude snažit podobné akce pořádat častěji.

1. Environet

- Systém, který je používán jako komunikační a informační nástroj (tzv. knihovna). Jedná se o chráněnou aplikaci, která má využití především pro celníky, informace se týkají ŽP a jsou rozděleny do několika oblastí
 - a) nebezpečné odpady, chem. zbraně, nebezpečné chemikálie
 - b) ohrožené druhy
 - c) geneticky modifikované organismy
 - d) látky ohrožující ozónovou vrstvu
 - e) obecný zájem
- Systém funguje na principu emailu – v případě zprávy v systému je odeslána informace na zaregistrovaný email, pro přečtení zprávy je nutno se do systému přihlásit

2. Taric

- prohlížecký informační zdroj, který byl vyvinut EU
- jedná se o databázi zboží (kód zboží, celní sazba zboží, veškerá možná opatření k vývozu a dovozu zboží)
- v databázi lze vyhledávat ve dvou rovinách
 - a) dle kódu zboží
 - b) dle popisu zboží
- ČR má vlastní aplikaci, tzv. TARIC CZ
- jedná se o upravenou evropskou aplikaci, která pracuje na podobném systému
- veškeré informace k dohledání na www.celnisprava.cz

Žitava – teoretická část

- Presentace historického vývoje nakládání s odpady v Německu, seznámení s aktuálními předpisy v oblasti odpadového hospodářství
- Principy nakládání s odpady vycházející z nové směrnice EU o odpadech : předcházení vzniku odpadů, princip znečišťovatel platí, spolupráce a prostředky politiky ochrany ŽP, nefinanční prostředky – veřejné fondy, povolenky a ekologické daně
- Seznámení s německou směrnicí pro výstavby skládek. Popis různých skládkovacích technologií od výstavby až po jejich konečnou rekultivaci, např. konstrukční zásady, izolační systémy, odvodňovací vrstvy a drenáže, odplynovací systémy, izolace povrchů skládek.
- Praktické ukázky stavebních prvků, izolačních materiálů apod.
- Videozáznamy z výstavby a uzavírání některých skládek v Německu

Žitava – exkurzní část I.

a) Exkurze na skládce WETRO u Budyšína, která je určena pro ukládání průmyslových odpadů (zejména nebezpečných odpadů z celého Německa). Zvláštností skládky je technologie výstavby, při které byly jako izolační vrstvy použity asfaltové směsi. Kvalita směsí je deklarovaná výrobcem a kontrolovaná dodavatelem stavby. Použití asfaltových směsí je finančně náročnější než použití běžné izolační směsi, ale zaručuje vyšší kvalitu a spolehlivost, která je v Německu vyžadována.

b) Exkurze ROSAG Recycling Ostsachsen Hirschfelde - společnost pro zpracování elektronického šrotu. Roční kapacita zařízení je 9.500 tun elektroodpadů, které jsou nakupovány u obchodních partnerů a v rámci recyklační technologie jsou získány cenné suroviny, které společnost dále prodává (např. měď, zlato, stříbro, dále železo, hliník, sklo). Zařízení zhodnotí celkově 95% kovů.

Drážďany – exkurzní část II.

a) Prohlídka zařízení na recyklaci pneu – MRH GmbH Müslen , ve kterém jsou zpracovávány především nákladní pneu (větší podíl přírodního kaučuku). Technologie : drcení a oddělení složek guma, ocel a textil. Guma a ocel jsou předávány k materiálovému využití- přísady pro výrobu železa a výroba gum.rohoží, textil je využíván jako alternativní palivo ve spalovnách.

b) Exkurze v Ústavu pro analytiku procesů, životního prostředí a materiálů, likvidace a recyklace společností ERZ GmbH ve Zwickau, která provozuje zařízení k demontáži použitých elektrozařízení (např. televize – ruční demontáž, lednice – odsávání chladícího media).

c) Prohlídka společnosti Veolia Umweltservice GmbH.Drážďany. Do provozovny jsou přijímány odpady z komunální sféry (ze systému třídění KO z města Drážďan a blízkého okolí) např. papír a lepenka, plasty, sklo, textilie a zářivky. Odpady jsou dotřídřovány a následně předávány k materiálovému využití jiným společnostem. Pouze textil je z větší části zpracováván na čisticí hadry, které jsou v balících prodávány výrobním firmám.

d) Prohlídka společnosti AMAND Umwelttechnik Drážďany. Společnost provozuje sběrný dvůr se stacionárním drtícím a třídícím zařízením stavebních odpadů. Odpady jsou separátně shromažďovány na hromadách. Odpady jsou dále samostatně drceny na jednotlivé frakce – kvalitnější materiál, specifické použití (např. betonové drtě jako náhražka písku, cihlová drť jako antuka pro hřiště apod. Stacionární drtící a třídící linka se nachází v hale, obsluhu zajišťuje 1 pracovník.

XII. Program 6. valného shromáždění IMPEL v Bruselu (Lenka Němcová, ČIŽP)

Valné shromáždění IMPEL se bude konat ve dnech 18.11. - 19.11. 2010 v Bruselu. V rámci zahájení vystoupí hostitelská země s prezentacemi Inspekce a Vlámské rady pro prosazování politik životního prostředí. Dále budeme informováni o práci EK a proběhne informace o semináři EK a IMPEL, který se bude věnovat inspekcím ŽP a který proběhne 17.11.2010. Budou předneseny průběžné zprávy z jednotlivých clusterů a proběhne seznámení s výsledky první schůzky přípravné skupiny pro IMPEL konferenci 2012 na Maltě a budou prezentovány návrhy nových projektů:

- IRI Lotyšsko
- IRI Chorvatsko
- Srovnávací program pro implementaci a prosazování standardů kvality ovzduší v průmyslově znečištěných oblastech
- Zajištění souladu s legislativou skrze manažerské systémy podniků
- „EasyTools“ - vývoj snadného a flexibilního nástroje pro hodnocení rizik při plánování inspekcí
- Energetická efektivnost při povolování a inspekcích – fáze 2
- Zkoumání kvalitativních a kvantitativních hodnotících nástrojů k hodnocení výkonu inspekcí ŽP napříč EU
- Zdokonalování povolení a inspekcí v oblasti farem prasat, které jsou zařazeny pod IPPC směrnici – příprava příručky
- Lekce získané z havárií: konference v Marseille 2011
- Vazba při implementaci rámcové směrnice o vodách a IPPC směrnice
- Stanovení inspekčních cílů a monitorování jejich provedení
- Strategie prosazování – podobný přístup, rozdíly a nejlepší praxe
- Implementace EIA na základě příkladů

Cluster TFS

- IMPEL TFS NCP výměnné dny 2011
- Využití seznamu praktičnosti a prosaditelnosti k zhodnocení nařízení o přepravě odpadů
- IMPEL TFS konference 2011
- Děláním správných věcí pro inspekce přepravy odpadů
- Evropské prosazovací akce, společné inspekce přepravy odpadů – část II
- Spolupráce při prevenci nelegálních přeprav odpadů do zemí, které nejsou členy OECD v Asii
- IMPEL TFS – Africká spolupráce pokračuje

- Skládky odpadů

Cluster 3

- Zkoumání využití a efektivity komplementárních přístupů k inspekcím k zajištění shody s legislativou
- Zapojení stakeholderů do prioritních implementací evropské legislativy pro období 2012 – 2015

Michael Nicholson nás seznámí s počtem nových členů IMPEL a aplikací na LIFE+, zprávou o finanční situaci a pracovním plánem. Závěrem budou předneseny zprávy o činnosti dalších sítí – NEPA, INECE, RENA, REPIN, OECD a Greenforce.

XIII. Životní prostředí v trestním zákoníku (pplk. JUDr. Hájek)

- trestní zákoník je platný od 1.1.2010, byl celkem 1x novelizován
- je dělen na část obecnou a zvláštní (trestné činy)

1. Zásada zákonnosti a zásada subsidiarity trestní represe

- **a)** Jen trestní zákon vymezuje trestné činy a stanoví trestní sankce, které lze za jejich spáchání uložit.
- **b)** Trestní odpovědnost pachatele a trestněprávní důsledky s ní spojené lze uplatňovat jen v případech společensky škodlivých, ve kterých nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu

2. Trestní čin - pojem

- Trestným činem je protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně.
- K trestní odpovědnosti za trestný čin je třeba úmyslného zavinění, nestanoví-li trestní zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti.

3. Přechyby a zločiny

- trestné činy se dělí na přechyby a zločiny
- Přechyby jsou všechny nedbalostní trestné činy a ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby do pěti let.
- Zločiny jsou všechny trestné činy, které nejsou podle trestního zákona přechyby; zvláště závažnými zločiny jsou ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně deset let.

4. Omyl právní

- Kdo při spáchání trestného činu neví, že jeho čin je protiprávní, nejedná zaviněně, nemohl-li se omylu vyvarovat.
- Omylu bylo možno se vyvarovat, pokud povinnost seznámit se s příslušnou právní úpravou vyplývala pro pachatele ze zákona nebo jiného právního předpisu, úředního rozhodnutí nebo smlouvy, z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce, anebo mohl-li pachatel protiprávnost činu rozpoznat bez zřejmých obtíží.

5. Trestné činy proti životnímu prostředí

a) V užším smyslu

- §293, 294 Poškození a ohrožení životního prostředí
- §295 Poškození lesa
- §296 Společné ustanovení
- §297 Neoprávněné vypuštění znečišťujících látek
- §298 neoprávněné nakládání s odpady
- §299, 300 Neoprávněné nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami
- §301 Odnímání nebo ničení živočichů a rostlin
- §302 Týrání zvířat
- §303 Zanedbání péče o zvíře z nedbalosti
- §304 Pytláctví
- §305 Neoprávněná výroba, držení a jiné nakládání s léčivy a jinými látkami ovlivňujícími užitek hospodářských zvířat
- §306 Šíření nakažlivé nemoci zvířat
- §307 Šíření nakažlivé nemoci a škůdce užitkových rostlin
- §308 Společné ustanovení

b) V širším smyslu

- §152 Šíření nakažlivé lidské nemoci
- Pavel Hájek §153 Šíření nakažlivé lidské nemoci z nedbalosti
- §156 Ohrožování zdraví závadnými potravinami a jinými předměty
- §157 Ohrožování zdraví závadnými potravinami a jinými předměty z nedbalosti
- §143 Usmrcení z nedbalosti
- §147 Těžké ublížení na zdraví z nedbalosti
- §148 Ublížení na zdraví z nedbalosti
- §229 Zneužívání vlastnictví
- §248 Porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže
- §375 Neuposlechnutí rozkazu
- §376 Neuposlechnutí rozkazu z nedbalosti
- ale také §283 Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy, §284 a §286

6. Delikty proti ŽP v trestním zákoně

- do 30.1.1990 nebylo zvláštní ustanovení
- od 1.2.1990 do 30.6.2002: § 181a, § 181b
- od 1.7.2002: novela provedená zákonem č. 134/2002 Sb.:

§ 181a 181b = obecné skutkové podstaty ve vztahu ke všem složkám ŽP

§181c, 181d, 181e, 181g, 181f, 181h = delikty v užším smyslu, privilegované skutkové podstaty

- od ledna 2009 (účinnost 1.1.2010) Hlava VIII. v trestním zákoníku

7. Změny k jednotlivým trestním činům

7.1 § 293 Poškození a ohrožení ŽP

(1) Kdo úmyslně znečistí nebo jiným způsobem poškodí půdu, vodu, ovzduší, les nebo jinou složku životního prostředí tím, že poruší zákony o ochraně životního prostředí nebo jeho složek nebo zákony o ochraně a využívání přírodních zdrojů nebo o chemických látkách nebo chemických přípravcích, na zvláště chráněném území, v evropsky významné lokalitě, v ptačí oblasti nebo ve vodním zdroji, u něhož je stanoveno ochranné pásmo, nebo na větším území mimo tyto lokality, a tím ohrozí společenstva nebo populace volně žijících živočichů nebo planě rostoucích rostlin, nebo kdo úmyslně takové poškození životního prostředí zvýší nebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 opětovně,

b) spáchá-li takový čin jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost chránit ŽP,

c) způsobí-li takovým činem trvalé nebo dlouhodobé poškození životního prostředí, nebo

d) způsobí-li takovým činem poškození životního prostředí, k jehož odstranění je třeba vynaložit náklady ve značném rozsahu.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1

a) poškození zvláště chráněného území, evropsky významné lokality, ptačí oblasti nebo vodního zdroje, u něhož je stanoveno ochranné pásmo, tak, že tím zanikne nebo je značně oslaben důvod pro zvláštní ochranu takového území, nebo

b) poškození životního prostředí, k jehož odstranění je třeba vynaložit náklady ve velkém rozsahu

7.2 § 294 Poškození a ohrožení ŽP z nedbalosti

(1) Kdo z nedbalosti znečistí nebo jiným způsobem poškodí půdu, vodu, ovzduší, les nebo jinou složku životního prostředí tím, že poruší zákony o ochraně životního prostředí nebo jeho složek nebo zákony o ochraně a využívání přírodních zdrojů nebo zákony o chemických látkách nebo chemických přípravcích, na zvláště chráněném území, v evropsky významné lokalitě, v ptačí oblasti, ve vodním zdroji, u něhož je

stanoveno ochranné pásmo, nebo na větším území mimo tyto lokality, a tím ohrozí společenstva nebo populace volně žijících živočichů nebo planě rostoucích rostlin, nebo kdo z nedbalosti takové poškození životního prostředí zvýší anebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona,

b) způsobí-li takovým činem trvalé nebo dlouhodobé poškození životního prostředí, nebo

c) způsobí-li takovým činem poškození životního prostředí, k jehož odstranění je třeba vynaložit náklady ve značném rozsahu.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1

a) poškození zvláště chráněného území, evropsky významné lokality, ptačí oblasti nebo vodního zdroje, u něhož je stanoveno ochranné pásmo, tak, že tím zanikne nebo je značně oslaben důvod pro zvláštní ochranu takového území, nebo

b) poškození životního prostředí, k jehož odstranění je třeba vynaložit náklady ve velkém rozsahu

7.3 § 295 Poškození lesa

1) Kdo, byť z nedbalosti, těžbou lesních porostů nebo jinou činností provedou v rozporu s jiným právním předpisem způsobí, byť i připojením k již existující holině, vznik holé seče nebo způsobí závažné poškození lesa na celkové větší ploše lesa nebo proředí lesní porost pod hranici zakamenění stanovené jiným právním předpisem na celkové větší ploše lesa, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až čtyři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán:

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 opětovně, nebo

b) vznikne-li těžbou nebo jinou činností uvedenou v odstavci 1 holá seč nebo proředění na celkové značné ploše lesa

7.4 § 296 Společná ustanovení

1) Větším územím podle § 293 a § 294 se rozumí území o rozloze nejméně tři hektary a v případě povrchových vod ve vodních útvech, s výjimkou vodních toků, nejméně jeden hektar vodní plochy a u vodního toku nejméně dva kilometry jeho délky; jednotlivá zasažená území a délky vodního toku se sčítají. Celkovou větší plochou lesa

podle §295 se rozumí plocha větší než jeden a půl hektaru a celkovou značnou plochou lesa se rozumí plocha větší než tři hektary

7.5 § 297 Neoprávněné vypuštění znečišťujících látek

(1) Kdo v rozporu s mezinárodní smlouvou, byť i z hrubé nedbalosti, vypustí, nebo, ač je k tomu povinen, nezabrání vypuštění ropné, jedovaté kapalné nebo jiné obdobné znečišťující látky z lodi nebo jiného námořního plavidla, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 a) jako člen organizované skupiny, nebo b) opětovně.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1

a) těžkou újmu na zdraví,

b) závažné a rozsáhlé poškození jakosti vody, živočišných nebo rostlinných druhů nebo jejich částí, nebo

c) poškození životního prostředí, k jehož odstranění je třeba vynaložit náklady ve velkém rozsahu.

(4) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

7.6 § 298 Neoprávněné nakládání s odpady

(1) Kdo, byť i z nedbalosti, poruší jiný právní předpis upravující nakládání s odpady tím, že přepraví odpad přes hranice státu bez oznámení nebo souhlasu příslušného orgánu veřejné moci, anebo v takovém oznámení nebo žádosti o souhlas nebo v připojených podkladech uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti

(2) Kdo, byť i z nedbalosti, v rozporu s jiným právním předpisem ukládá odpady nebo je odkládá, přepravuje nebo jinak s nimi nakládá, a tím způsobí poškození nebo ohrožení životního prostředí, k jehož odstranění je třeba vynaložit náklady ve značném rozsahu, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo

c) spáchá-li takový čin opětovně.

(4) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo

b) týká-li se takový čin nebezpečného odpadu.

7.7 § 299 Neoprávněné nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami

1) Kdo v rozporu s jiným právním předpisem usmrtí, zničí, zpracovává, doveze, vyveze, proveze, přechovává, nabízí, zprostředkuje, sobě nebo jinému opatří jedince zvláště chráněného druhu živočicha nebo rostliny nebo exemplář chráněného druhu a spáchá takový čin na více než dvaceti pěti kusech živočichů, rostlin nebo exemplářů, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Stejně bude potrestán, kdo v rozporu s jiným právním předpisem usmrtí, zničí, zpracovává, doveze, vyveze, proveze, přechovává, nabízí, zprostředkuje, sobě nebo jinému opatří jedince kriticky ohroženého druhu živočicha nebo rostliny nebo exemplář druhu přímo ohroženého vyhubením nebo vyhynutím.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) jako člen organizované skupiny, nebo

b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech, nebo

b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

7.8 § 300 Neoprávněné nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami

Kdo z nedbalosti poruší jiný právní předpis tím, že usmrtí, zničí, opakovaně doveze, vyveze nebo proveze, nebo sobě nebo jinému opatří jedince zvláště chráněného druhu živočicha nebo rostliny nebo exemplář chráněného druhu ve větším rozsahu než dvaceti pěti kusů nebo jedince kriticky ohroženého druhu živočicha nebo rostliny nebo exemplář druhu přímo ohroženého vyhubením nebo vyhynutím, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

7.9 § 301 Odnímání nebo ničení živočichů a rostlin

Kdo, byť i z nedbalosti, poruší jiný právní předpis nebo rozhodnutí orgánu veřejné moci tím, že odnímá z přírody nebo ničí volně žijící živočichy nebo planě rostoucí rostliny v takovém množství, že tím ohrožuje místní populaci těchto živočichů nebo rostlin, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

Příští porada je plánována na duben 2011.